

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
และประพฤติมิชอบ
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

องค์การบริหารส่วนตำบลนางาม
อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

1. การระบุความเสี่ยง (RISK IDENTIFICATION)

องค์การบริหารส่วนตำบลนางาม ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ที่ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริต เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดทั้งใน ระดับงบการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมและสภาพแวดล้อมของ หน่วยงาน รวมถึงการควบคุมภายใน ของการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งให้สอดคล้องกับ กฎระเบียบ ข้อบังคับใน การปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและ เกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของหน่วยงานในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

- KNOWN FACTOR ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามี โอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น
- UNKNOWN FACTOR ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ตารางที่ 1 ตารางแสดงประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง /โอกาสที่จะเกิด	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		KNOWN FACTOR	UNKNOWN FACTOR
1	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	✓	
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	✓	
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	✓	
4	การบริหารงานบุคคล	✓	

2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Analyze the risk)

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ของแต่ละการทุจริต/โอกาสที่จะเกิด ตามสี เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีความหมายของสถานะ ความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

เขียว	ความเสี่ยงระดับต่ำ ไม่ต้องทำอะไร นอกจากปฏิบัติตามกฎการควบคุมที่มีอยู่
เหลือง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง หากเกิดขึ้นสามารถแก้ไขได้ และยังใช้กฎการควบคุมที่มีอยู่ได้

ส้ม	ความเสี่ยงระดับสูง มีผลกระทบภายในหน่วยงาน เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานหลายคนหรือมีขั้นตอนมาก ยากแก่การควบคุม ไม่สามารถติดตามอย่างใกล้ชิดหรือตลอดเวลา
แดง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก มีผลกระทบต่อบุคคลภายนอก เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานหลายคน หรือมี ขั้นตอนมาก ยากแก่การควบคุม ไม่สามารถติดตามอย่างใกล้ชิดหรือตลอดเวลา

ตารางที่ 2 ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง /โอกาสที่จะเกิด	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558		✓		
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		✓		
3	การจัดซื้อจัดจ้าง		✓		
4	การบริหารงานบุคคล		✓		

3. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ตารางเทียบ ระดับโอกาสที่ความเสี่ยงนั้นจะเกิดขึ้น (LIKELIHOOD)

โอกาสที่จะเกิด	ระดับ	ความถี่โดยเฉลี่ย
สูงมาก	๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก (เกิน ๔ ครั้ง) ขึ้นไป หรือเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา
สูง	๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง (๑ - ๓ ครั้ง เป็นรายไตรมาส/ช่วงสิ้นปีงบประมาณ)
ปานกลาง	๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น (ไม่เกิน ๒ ครั้ง)
น้อย	๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น (ไม่เกิน ๑ ครั้ง)
น้อยมาก	๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตารางเทียบ ระดับผลกระทบต่อองค์กร กรณีที่ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น (IMPACT)

โอกาสที่จะเกิด	ระดับ	ความถี่โดยเฉลี่ย
สูงมาก	๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่ กระบวนการทางยุติธรรม
สูง	๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อ สังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
ปานกลาง	๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงานหรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
น้อย	๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
น้อยมาก	๑	แทบจะไม่มี

4. การวัดระดับความเสี่ยง (Level of Risk)

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และ สีแดง จากตาราง มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากการพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

$$\text{จัดระดับความเสี่ยง (R)} = \text{ระดับโอกาสที่ความเสี่ยงนั้นจะเกิดขึ้น (I)} \times \text{ระดับผลกระทบ}$$

ระดับความเสี่ยง	สี	ความหมาย
1 - 3	เขียว	ต่ำ
4 - 6	เหลือง	ปานกลาง
5 - 12	ส้ม	สูง
13 ขึ้นไป	แดง	สูงมาก

เกณฑ์วัดระดับความรุนแรงความเสี่ยงการทุจริต

RISK SCORE					
โอกาสเกิด (L) Likelihood	ผลกระทบ (I) Impact				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ถึงแม้โอกาสของการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) นั้น จะน้อย แต่เมื่อเกิดแล้วมีผลกระทบสูง มีความเสียหาย มาก (Impact) ระดับความรุนแรงจึงสูง -สูงมากตามไปด้วย

5. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน (Key Controls in place & Further Actions to be Taken)

ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับโอกาสที่ ความเสี่ยงจะ เกิดขึ้น (L)	ระดับ ผลกระทบ เมื่อ ความเสี่ยง เกิดขึ้น (I)	RISK SCORE (L x I) (ใส่ค่าที่ คูณได้ลงมา ด้วย)
1	การอนุมัติ อนุญาตตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. 2558	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้น หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	3	2	ปานกลาง
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	(1) เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ (2) ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง	2	1	ต่ำ
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	(1) จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR (2) เอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญาต่อกับกิจการของญาติ หรือพวกพ้อง	3	2	ปานกลาง
4	การบริหารงานบุคคล	(1) การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม (2) ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ในการสอบเข้ารับราชการ	2	1	ต่ำ

6. การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นเกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ/ ระยะเวลา แล้วเสร็จ
1	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติอนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้น หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	1. ประกาศนโยบาย No Gift Policy 2. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ 3. จัดทำคู่มือให้บริการประชาชน	1. จัดทำประกาศนโยบาย No Gift Policy 2. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ 3. จัดทำคู่มือให้บริการประชาชน	- สำนักปลัด อบต. - กองคลัง - กองช่าง - กองสวัสดิการ - กองการศึกษาฯ * ดำเนินการให้แล้วเสร็จในไตรมาส 2
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	(1) เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ (2) ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง	1. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล 2. ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่	1. จัดทำและประชุมชี้แจงการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล 2. จัดทำและประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่	- สำนักปลัด อบต. - กองคลัง - กองช่าง - กองสวัสดิการ - กองการศึกษาฯ * ดำเนินการให้แล้วเสร็จในไตรมาส 2

6. การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นเกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ/ ระยะเวลา แล้วเสร็จ
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	(1) จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR (2) เอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง	1. อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง 2. อบรมความรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ 3. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน	1. อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง 2. อบรมความรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ 3. เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน	- สำนักปลัด อบต. - กองคลัง - กองช่าง - กองสวัสดิการ - กองการศึกษาฯ * ดำเนินการให้แล้วเสร็จในไตรมาส 4
4	การบริหารงานบุคคล	(1) การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม (2) ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ในการสอบเข้ารับราชการ	1. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม 2. มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหาร	1. กำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม 2. จัดทำมาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหาร	- สำนักปลัด อบต. - กองคลัง - กองช่าง - กองสวัสดิการ - กองการศึกษาฯ * ดำเนินการให้แล้วเสร็จในไตรมาส 4